

Ewa Szary

"Sytuacja narracyjna i epicki czas przeszły", Franz Stanzel, "Pamiętnik Literacki", R. 61 (1970), z. 4 :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/40, 110

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) PSZCZOŁOWSKA Lucylla: Boje o rym. "Pamiętnik Literacki" R. LXI: 1970, z.4 s. 161-177.

Charakterystyka rewolucji strukturalnej, jaką przeszło rymowanie polskiego wiersza w dwudziestolecie międzywojennym. W kontekście ówczesnych polemik przedstawione zostały nowe sposoby rymowania - niegramatycznego i niedokładnego - wprowadzone głównie przez poetów awangardy krakowskiej, a spopularyzowane później przez Gałczyńskiego. Nie zdołały one, co prawda, zachwiać pewnymi tradycyjnymi elementami rymu (udział samogłoski akcentowanej, budowa sylaby), dały jednak w rezultacie zasadnicze zmiany: z jednej strony - roli rymu w utworze poetyckim, z drugiej - wrażliwości wobec współbrzmień wierszowych.

L.F.

BP/40

(I) STANZEL Franz: Sytuacja narracyjna i epicki czas przeszły. Przeł. R.Handke "Pamiętnik Literacki" R. LXI: 1970 z.4 s.219-232.

Rozprawa z zakresu teorii powieści. Autor charakteryzuje dwa podstawowe sposoby narracji: opowiadanie relacjonujące i prezentację sceniczną. Różnice pomiędzy tymi dwoma sposobami narracji sprowadzone zostają do obecności i nieobecności autora-narratora w powieści. Z kolei obecności i nieobecności autora-narratora w powieści odpowiadają reakcje odbiorcze, takie, których predyspozycją jest odbiór opowiadania, i takie, których predyspozycją jest odbiór "sceny". Na podstawie związku pomiędzy elementami tworzącymi tzw. sytuację narracyjną: podmiot wypowiadający - świat przedstawiony, określa autor wartość epickiego czasu przeszłego, dominującego w powieści, dla wyobrażeń czytelniczych, przeszłych lub teraźniejszych.

E.Sz.

BP/40